

Straža v viharju

Izhaja vsak četrtek • Posamezna številka stane Din 1.50
Celoletna naročnina Din 35. — Čekovni račun: „Straža v viharju“, Ljubljana, št. 16.790

Izdaja: Konzorcij „Straže v viharju“ (A. Tepež) • Urejuje: L. Klauž
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Miklošičeva 5 • Tisk Jugoslovanske tiskarne (K. Čeb)

Ljubljana, 19. januarja 1939

Leto V — Številka 14

Naše pravice —

naše zahteve

V novo leto smo stopili polni upanja in pričakovanj. Tisoč želja nam tli globoko v srcih, za katere želimo, da bi se v novem letu izpolnile. Nešteto pričakovanj je pred nami, nihče ne ve za nje, morda smo jih le enemu bitju zaupali. Da bi bilo vse čim lepše, čim boljše. —

Da bi najprej napravili velik korak naprej mi sami, vsak posameznik. Da bi v naši notranji rasti napredovali. Da bi bila ljubezen med nami velika, mogočna, vsepremagujoča. Da bi se tako malo približali ljubemu Bogu. Daj Bog!

Pa tudi kot pokret, da bi napravili mogočen korak naprej. Naša družina se mora v novem letu povečati in biti enotna kot do zdaj. Novega človeka gradimo, človeka božjega, ki povsod in neprestano isto hoče: zapovedi Kristusa Boga v življenje prenesti, zapovedi Ljubezni izpolnjevati, Resnico oznanjati. Človeka poštenega, zvestega sebi in Bogu.

Ta družina pa hoče svobode. Da, svobode pri njenem delu. Tisoči naših bratov po srednjih šolah še danes nimajo nobene organizacije. Klika, ki je pred leti z enim samim zamahom uničila številna, cvetoča katoliško-prosvetna dijaška društva, ta klika vlada še danes tu. Sram nas je, pa vendar je res. Najrazličnejše liberalne frakcije imajo možnost organizacijskega dela na srednji šoli. V telovadnih društvih in izven njih imajo vsemogoča predavanja, na gimnazijah imajo društva, ki so jim jih pripravili njihovi očetje. Ne zgovarajte se na srednješolski zakon, gospodje! Tudi tega ste ustvarili vi, tako, da vam služi.

Katoliški študent nima možnosti organizirati se. Ta večina slovenskega dijaštva, ki je narodu najbližja, ta ne sme imeti svojih organizacij. Še več! To katoliško dijaštvo šikanirajo profesorji, ki pripadajo kliki preteklih dni, ti profesorji in ravnatelji, izkoreninjenci slovenskega naroda širijo laži pri pouku in smešijo vero in katolištvo. Ti ravnatelji razveljavljajo občne zbornice šolskih nevtralnih društev, ker dobijo odbor katoliški fantje, ker so pač sposobni. Sklicujejo se na nepolitičnost, pa uganjajo oni sami največjo politiko, ko imenujejo potem v odbor fante JNSarskih očetov. Ti ravnatelji plenijo naš list »Stra-

žo v viharju«, ki se jim zdi sila nevaren. Številnih brošur in knjižnic, ki jih širijo na gimnaziji različni podtalni elementi, ne vidijo, za nje je »Straža« mnogo bolj nevarna kot vsa nezakonita propaganda.

»Liga dostojnosti« v Ameriki, ki vodi borbo proti slabim filmom, je od novembra 1937 do oktobra 1938 ocenila 580 filmov, med njimi 137 uvoženih.

Ocenjeni so bili:

vsem dostopni	345
samo za odrastle	194
odsvetovali so obisk	32
popolnoma slabi	7

Dvema filmoma pa so dali posebno oceno. O filmu »Blockade«, ki kaže dogodke iz španske državljanske vojske, so zapisali, da propagira tujo politiko, o filmu »Rodil se je deček« pa, da ni primeren za razvedrilo, ki bi bilo namenjeno javnosti.

V novem letu zahtevamo svobode katoliškemu gibanju, zahtevamo organizacij za katoliške dijake in dijakinje, zahtevamo svoboden razmah! Zahtevamo, ker hočemo v našo sredo tudi one, ki jih zapeljujejo rdeči in žolti izkoreninjenci. Zahtevamo svobodo naši besedi, da bomo enkrat potegnili krinko z obrazov grobkopov slovenske mladine.

Na Vas, zastopniki naroda, se obračamo. Istemu narodu pripadamo, kateremu pripadate Vi, katolištvo je naše načelo kot Vaše, delati hočemo kot Vi pri gradnji katoliškega človeka, naroda, pri gradnji velike krščanske Jugoslavije. Tudi Vi in predvsem Vi ste odgovorni, če ne daste možnosti dela nam mladim. Po taki vzgoji, kakor se vrši danes na naših srednjih šolah, v popolnoma svobodnem delovanju nasprotnikov naroda in države, po taki

vzgoji drvi srednješolska mladina, bodoča voditeljica naroda in države v pogubo in pogin.

Da bi v novem letu slovenska katoliška dijaška mladina v svobodnem in velikem ognju zaživela. Da bi v globoki ljubezni vse tovariše, ki so okrog nje, prečistila in v svojem navdušenju zajela. Da bi se močno v letu, v katerega gremo, svojemu cilju približali: pokristjaniti naše sole, našo univerzo.

Pri tem nam Bog pomagaj!

Žarek iz Pariza

Pod zastavo sv. Save, Slomška in Strossmayerja

Zadnjič smo poročali o razmerah v vrstah jugoslovanskih izobražencev v Parizu in smo omenili posebej nezdrave razmere, ki vladajo v društvu jugoslovanskih študentov. Občni zbor tega društva, dne 5. decembra 1938, ki je razgalil politično zlorabljanje društva v levičarske akcije v vsej njeni razsežnosti, pa je obenem dal slutiti prve znake razčiščenja teh gnilih razmer v Parizu, ki niso bile zadnji vzrok kalnih razmer med dijaštvom na belgrajski in zagrebški univerzi.

Okoli male skupine (do 25), ki je na občnem zboru jugoslovanskega društva s svojimi stvarnimi očitki prisilila levičarsko društveno upravo do molka, in je v znak protesta občni zbor zapustila, so se začeli zbirati tudi drugi nemarksistični študentje, ki jim je občni zbor odprl oči. Tako je skupno dozorela misel, da je treba jugoslovanskim študentom v Parizu ustvariti novo ognjišče, ki bo v nasprotju s starim, ki se je tako zapletlo v internacionalistične marksistične mreže, da se je v njih zadušilo — temeljilo na pravih nacionalnih temeljih. Ko se je končno po tolikoletni pasivnosti zganilo nazadnje tudi jugoslovansko diplomatsko zastopstvo v Parizu in izjavilo, da obstoječega društva iz znanih razlogov ne more več smatrati kot predstavnik jugoslovanskih izobražencev v Parizu, so bili dani vsi pogoji za pravno ustanovitev novega društva.

Dne 5. januarja 1938 se je v univerzitetnem mestu vršil občni zbor novega društva jugoslovanskih izobražencev v Parizu. Občnega zbora se je udeležilo preko 60 študentov, ki so enoglasno in navdušeno sprejeli društvena pravila in društveno deklaracijo potem, ko je tov. Casar France utemeljil globlje razloge, ki so vodili k ustanovitvi novega društva.

Društvena pravila in deklaracija določajo, da je društvo nestransko in nepolitično predstavništvo jugoslovanskih študentov v Parizu z namenom afirmiranja svoje domovine v tujini in za delo na francosko-jugoslovansko medsebojno spoznavanje — poleg korporativne skrbi in zaščite svojih članov.

Današnja številka vsebuje:

Hitlerjanska mladina
J. Ev. Krek in sokolstvo
Srednja šola
Juridična uredba
Žarek iz Pariza
Časopisje ob novem letu

Jasno so opredeljene društvene osnove, v duhu katerih se mora pod sankcijo prenehanja vršiti vse društveno delo:

Društvo jugoslovanskih študentov v Parizu temelji na nespremenljivih osnovah narodne misli, kot izhaja iz naše nacionalne zgodovine in tradicije, zajete v delu naših narodnih preporoditeljev Sv. Save, Slomška in Strossmayerja. Zvesto tem načelom društvo jugoslovanskih izobražencev v Parizu odklanja destruktivne kulturne in socialne nazore komunizma, ki pomenijo zanikanje opisanih osnov naše domovine.

Društvo je torej strogo nepolitično, a nikakor ne indiferentno. Jugoslovanski študentje v Parizu so kot prvi dali zgled, da se je treba končno tudi skupnim reprezentančnim društvom enkrat za vselej otresti »indiferentnosti« osnov in namenov, ki potem služijo protinarodno usmerjenim kot streha in ščit za »indiferentno« levičarsko propagando. V tem je velik pomen tega dogodka, ki ga zato po pravici lahko imenujemo žarek iz Pariza.

Občni zbor je nato, zopet soglasno, potrdil enotno listo društvene uprave, ki ji je načeloval Stanko Natlačen. Odbor se je nato na svoji seji sestavil takole:

Predsednik: Stanko Natlačen. Podpredsednika: Plamenac, Simonovič. Tajnika: Salihbegović, Pešić. Blagajnik: Ciril Zebot in še sedem odbornikov (med katerimi sta še dva Slovenca).

Poleg podrobnega dela odbora v smislu označenih društvenih namenov bo društvo priredilo za francosko družbo javne proslave Sv. Save, Slomška in Strossmayerja ter dva lepa filma o Jugoslaviji.

Slovenski študentje so k temu razveseljivemu razvoju med jugoslovanskimi izobraženci v Parizu doprinesli znaten del. Predsedniško mesto je le vidno zunanje potrdilo z upanja, ki ga v vrstah pozitivno usmerjenih jugoslovanskih študentov v Parizu uživajo slovenski izobraženci. Upajmo, da bo to lepo razmerje trajalo in koristilo domovini.

